

- Az atomenergia orvosi célokra való felhasználásának jelentősége (2. old.)
- Nem haligathatom el (3. old.)
- Helyes irányítás mellett jó eredmények születnek (3. old.)
- A szocialista iparosítás útján (3. old.)
- A Német Demokratikus Köztársaság kormányának további kitérő harca hívja a német népet (4. old.)
- Angol atomtudósok érkezetelt tartottak Londonban (4. old.)
- 13 ázsiai ország képviselői vesznek részt az ázsiai országok bérekezeletén (4. old.)
- Herriot levele az Ogonyokban (4. old.)
- Az olasz nép nem hajlandó az amerikai agresszív politika ezerkeretét (4. old.)
- Fogadás Stockholmában A. A. Gromiko szovjet külügyminiszterhelyettes tiszteletére (4. old.)

Az R. M. P. Arad-tartományi bizottsága és a tartományi néptanács lapja

XI. évfolyam, 3142. szám

4 oldal, 20 bani

1955. március 31. csütörtök

A szilárd békeakarat nagyszerű megnyilvánulása

Világszerte hatalmas visszhangot keltett N. A. Bulgaryinnak, a Szovjetunió minisztertanácsa elnökének a TASZSZ-iroda tudósítója kérdésére adott válasza. N. A. Bulgaryin válasza újabb megdöntötlen bizonyítéka a Szovjetunió következetes béképolitikájának, amely a nemzetközi helyzet legzavarosabb pillanataiban is szilárdan a békes tárgyalások alapján áll. A Szovjetunió kormányának minden lehetőséget megfogad, amely a legkisebb mértékben is az újabb háború elkerülésével kecsegtet. Ez a megfontoltság késztette N. A. Bulgaryint, a Szovjetunió minisztertanácsának elnökét, amikor Eisenhowernek egy legutóbbi sajtóértekezleten felvetett gondolatára pozitív választ adott.

„A szovjet kormány, akárcsak eddig, most is pozitív álláspontot foglalt el a nagyhatalmak érkekezeletének gondolatával kapcsolatban, amelyről az USA elnöke beszélt, ha az elnök egy olyan érkekezeletre gondolt, amely előmozdítaná a nemzetközi feszültség csökkentését. Ezzel kapcsolatban elsősorban is meg kell említenünk azt, hogy a szovjet kormány már tett is javaslatot arra, hogy a közeljövőben hívják össze a nagyhatalmi érkekezeletet, amelyen meg lehetne oldani az osztrák államszerződés kérdését” — hangzott N. A. Bulgaryinnak a TASZSZ-iroda munkatársa által feltett kérdésre adott válasza.

Aból a nemzetközi sajtó-visszhangból, amelyet N. A. Bulgaryin válasza kiváltott, megállapítható, hogy a világ közvéleménye ezúttal sem csalódott a Szovjetunió békeakaratában. Az ilyen és hasonló külpolitikai lépések csak fokozzák azt a határozott bizalmat, amelyet a világ békeszerető népei a Szovjetunió iránt táplálnak. Még a legreakciósabb angol, francia és amerikai lapok is kénytelenek voltak elismerni Bulgaryin válaszában nagy jelentőségét, jóllehet egyes amerikai lapok igyekeztek azt kicsinyíteni. Az a tény azonban, hogy a nemzetközi sajtó túlnyomó többsége pozitív lépésnek tekinti N. A. Bulgaryin választát, újabb azt igazolja, hogy a béke erői hatalmas túlsúlyban vannak a háború kirobbantásán mesterkedőkkel szemben.

Elegendő, ha csupán néhány nyugati újság megállapítását idézzük ezzel kapcsolatban. A „Journal de Dimanche” például rámutat, hogy a szovjet kormányfő nyilatkozata új és nagyon fontos esemény a Kelet és a Nyugat közötti megengedési lehetőségek kutatásában és hogy Moszkva pozitív álláspontot foglalt el az Eisenhower elnök által említett nagyhatalmi érkekezelet eszméje iránt. A „Dagens Nyheter” című svéd lap ilyen cím alatt közli Bulgaryin választát: „Az oroszok „igent” mondanak a nagyhatalmak találkozására”.

Mint az „United Press” amerikai hírügynökség közli, az Egyesült Államok szenátusa külföldi kapcsolatokkal foglalkozó bizottságának elnöke, Walter George rámutatott, hogy „Bulgaryin nyilatkozata a nemzetközi politika legfontosabb kérdéseinek megbeszélésére irányuló akaratot tanúsít”.

Természetesen a háború előkészítői nem fogadták örömmel Bulgaryin nyilatkozatát. Ebből nem is csúszhatott például Knowland amerikai szenátor, aki mereven a Szovjet-

unióval való tárgyalások ellen foglalt állást. A háború gyújtogatói és a világ közvéleményének állásfoglalása között mélyreható különbség mutatkozik meg az Egyesült Nemzetek Szervezete leszerelési albizottságának londoni ülésének alkalmával is. A Szovjetunió javaslatára az általános fegyverzet, a katonai csapatok létszámának csökkentésére és az atom, hidrogén és más tömegpusztító fegyverek használatának betiltására, kivétve a békeszerető százmilliók elismerését és együttérzését. Az atomkalandorok azonban, akik továbbra is az „erőpolitika” alkalmazásának hívei, felhőrdültek, amikor Gromiko, a Szovjetunió helyettes külügyminisztere nyilvánosságra hozta az erőpolitika híveinek a háború veszély csökkentésével szemben tanúsított magatartását.

Nem kétséges, hogy a Szovjetunió kormányának továbbra sem hajlandó elrejtetnie magát a békéért való következetes harcában. Továbbra is azon az úton halad, amelyen a szovjet néppel együtt a nagy Kínai Népköztársaság hatszázmillió népe halad és amelyen szilárdan követik a népi demokratikus országok népei, a világ minden békeszerető emberének rokonszenvétől és mélyszégyenű együttérzésétől kísérve.

Párisban az utóbbi napokban az amerikai befolyás alatt álló francia kormányának sikerült kieroszakolnia, hogy a köztársasági tanács reakciós többsége jóváhagyja a Nyugat-Nemzetország felfegyverzésre irányuló párisi egyezményeket. Ez a tény a nemzetközi helyzet további kiélezését jelent, jóllehet a francia miniszterelnöknek a ratifikálást megelőző nyilatkozata azzal kecsegtette a francia felsőház tagjait, hogy a párisi egyezmények jóváhagyása megkönnyíti a Szovjetunióval való tárgyalások útját. A francia miniszterelnök is nagyon jól tudja, hogy a francia nép szívében olyan mélyen gyökerezik a Szovjetunióval való kapcsolatok megerősítésére irányuló akarat, hogy szükséges hasonló ígéretések felhasználása a közvélemény meggyőzésére céljából.

Bármilyen kiélezetté vált is a nemzetközi helyzet a párisi egyezmények ratifikálásával, a Szovjetunió mégsem mond le arról, hogy tovább folytassa erőfeszítéseit a béke megmentése céljából. Ezt igazolja az a tény is, hogy a szovjet kormány meghívta Raab osztrák kancellárt Moszkvába az osztrák államszerződés feltételeinek megbeszélésére. Mint ismeretes, az osztrák kancellár a meghívást elfogadta és a jövő hónapban Moszkvába érkezik. A szovjet kormány hajlandó a német kérdéstől függetlenül is megoldani az osztrák kérdést, ha kellő biztosítékot kap arról, hogy Ausztria nem lép be semmilyen katonai tömbbe és szavatolják az újabb Anschluss veszélyének a megakadályozását.

Továbbra is központi kérdés marad Németország egyesítésének ügye, amely csakis békés és demokratikus úton, valóban szabad választások megtartása után jöhet létre. Ez az alapfeltétele Európa népei biztonságának, a világ béke fenntartásának. A világ népei, köztük hazánk békeszerető népe is, lelkes elismeréssel fogadták N. A. Bulgaryinnak a Právda tudósítója kérdéseire adott választát, mert abban a béke erői célkitűzéseinek legyőzhetetlen erejű támogatását látják.

Az osztrák minisztertanács közleménye

BECS. (Agerpres.) — Az osztrák hírügynökség közlése az osztrák minisztertanács március 29-i üléséről kiadott közlemény, amely a többi között ezeket mondja:

A minisztertanács Raab kancellár elnökletével március 29-én részletesen megvitatta a szovjet kormány március 24-i választát az osztrák szövetségi kormány március 14-i nyilatkozataira.

A szovjet válaszjegyzéket Molotov szovjet külügyminiszter nyújtotta át Bischoff moszkvai osztrák

nagykövetnek. A válaszjegyzék hivatalos meghívást tartalmaz arra, hogy Raab szövetségi kancellár és az osztrák kormány más tagjai látogassanak el Moszkvába.

A minisztertanács elhatározta, hogy elfogadja a meghívást, Raab szövetségi kancellár, Scharf helyettes kancellár. Figl külügyminiszter és Kreisky államtitkár április 11-én Moszkvába utazik. A minisztertanács a következő napokban állapítja meg, hogy kik lesznek a kormány négy képviselőjének kíséretében.

Halad a vetés Nagyszentmiklós rajon kollektív gazdaságaiban

A nagyszentmiklói kollektív gazdaságban

A nagyszentmiklói „Lenin útja” kollektív gazdaság földjeit még az őszi folyamán teljes egészében felszántották a helybeli GTÁ traktorai. A gazdaság tagjai még a tél folyamán felkészültek a tavaszi vetési munkálatokra. Megjavitották a vetőgépeket, a szekereteket, valamint más mezőgazdasági felszereléseket.

Négyszáz tonna istállótrágyát hordtak 100 hektár cukorrépa és burgonya-vetésekre. Ezenkívül még jelentős mennyiségű műtrágyát is szórta szét a területen. Március 21-én a nagyszentmiklói GTÁ Mester Károly által vezetett traktorbrigádja megkezdte a gazdaságban a vetést. Az utóbbi időben elvetettek 78 hektár — előzetesen tisztított és csávázott — zabot, 70 hektár borsót, 17 hektár előcsirázott korai burgonyát, 40 hektár cukorrépát és 35 hektár gyöngyöngyöt.

A zöldség- és főzelékfélék terméshozamának növelése érdekében 80 négyzetméter melegágyat készítettek. Szépen fejlődnek a jól elkészített melegágyakban a palánták. Elég jónak mutatkozik az őszi vetés is. A kedvező idő beálltával a gazdaság tagjai, hogy ezeknek a növényeknek fejlődését elősegítsék, megkezdik a boronálást.

A vetési munkálatok alatt jó munkát végzett Mátyás Károly 3. számú brigádja. Dícséretet érdemelnek a brigád tagjai közül Frisú Nicolae, Burcu Ioan és Taran Vasile. Kivették részüket a munkából az 1. számú brigád tagjai is, mint Kocsis István, Barta Mihály és még sokan mások.
Olar Petru levelező.

A valkányi kollektív gazdaságban

A valkányi „Leonte Filipescu” kollektív gazdaság tagjai földjeiket még az őszi előkészítéssel a vetésre. Az őszi szántás alkalmával nagyobb mennyiségű trágyát juttattak a földre.

A vetés megkezdése előtt a gazda-

ság vezetőtanácsa igyekezett minél jobban megszervezni a brigádok munkáját, hogy a vetés megkezdésekor sem akadályozza a munkálatait jó menetet.

Időjében megjavitották a vetőgépeket, szekereteket. Megtisztították a vetőmagvakat és 1500 kiló zabot megcsáváztak. Még a tél végén nagyobb mennyiségű takarmányadagokkal táplálták igazsállataikat, hogy a vetés megkezdésekor erősek legyenek. Ugyanakkor biztosították megfelelő takarmányt az igazsállatok részére, hogy a tavaszi kampany idején fokozottabb élelmezésben részesülhessenek.

A kedvező időt kihasználva, a kollektivisták elültették négy hektár előcsirázott burgonyát, négyzetesen fészekbe. Ezenkívül elültették még 2 hektár fokhagymát és 2 hektár hagymát.

A hektáronkénti terméshozam növelése érdekében elhatározták, hogy az idén 10 hektár kukoricánál alkalmaznak a négyzetes fészekbe vetést, egy hektáron pedig hibrid kukoricát vetnek.

A vetési, illetve ültetési munkálatok alatt jó munkájukkal kitűnték Mágóri Etelka, Călina Maria és Kleits János.

Szorgalmas munkával

VERES SANDOR

a „Libertatea” cipőgyár bekezdő osztályának dolgozója szorgos munkájával tűnik ki. Normáját átlag 30 százalékkal haladja túl.

Egy a sok közül...

Nem régi ismerősöm, barátomnak még éppen nem nevezhetem és mégis meleg rokonszenvvel gondolok rá valahányszor eszembe jut. Készer találkoztunk egy héten: kedden és pénteken. Mindkét alkalommal egy-egy órát töltünk együtt, beszélgetünk, többnyire azonban lázas munka közepette pillantunk a gyorsan mozgó óramutatóra.

Most is magam előtt látom apró ráncokkal övezett szemét, amint a nála szokásos körülmenyességgel vakarja fejébuját, s közben szegyenkezve dunnýogi: „Na, ez nehez lesz”.

Valóban nehéz 47 éves korban irni-olvasni tanulni. De Már István úgy érzi, hogy hasznára válik, ha végigbongeszi az ABC-s könyvet és bevonul az írástudók táborába.

De miért ilyen későn? Miért akkor ismerkedik meg Már István az írás-olvasás egyszerű és hasznos művészetével, amikor öt gyermeke közül kettő már régen magamagótt tudja az iskola padjait. Az egyik fia előtt pedig éppen restelkednie kellene. János ugyanis most járja az elemi iskola 1. osztályát s úgy olvas, mint a „vízfolyás”.

Már István gyermekei nehezen értik meg, miért nem tud apjuk irni és olvasni. Ők más világban tanulják meg a betűvetés tudományát, de annak idején a Nádasdi-uradalom parasztjainak gyermekei nem igen kérdezték, akarnak-e iskolába járni?

— Az apám ugyan egyre mondogatta — agyoncsaplak, ha nem tanulsz, — de örült, ha a disznókat, vagy az ökröket friztem, mert ezzel én is hoztam valamit szűkös konyhámkra. Nem tanultam, iskolába nem jártam, s most ön felel fogtam neki az ABC-s könyv forgatásának. Hej, de beleizzadok sokszor.

Gyakran gondolok ezekre a szavakra, amelyek annak okát leplezik le, hogy miért hagyott rák

ilyen súlyos örökséget a tökéletes írói rendszer. Már István s a hozzá hasonló tanulni vágyók példája azonban arra tanít bennünket, hogy nem törődhetünk bele abba, ami a múlt természetes velejárója volt.

Ezzel a gondolatokkal kopogtatok be a késő délutáni órákban az udvarra néző lakás, barnára festett ajtaján. A nagy bérház tűzfalai között fáradtan szűrődik be a napfény s furcsa vonalokat rajzol a szoba falaira. A vonalak egyre halványodnak, mind feljebb és feljebb kuszának a falon, végül márcsak egy bitorvörös sáv tarkítja a lassan leereszkedő félhomály szürkéséget.

Már István meggyújtja a világot. A rászó fény megvilágítja arcát. Erdeklődést olvasok ki a szeméből. Köszönünk egymásnak helyetl kiind. Előkotordassa az asztalfőből az ABC-s könyvet az írást, ceruzát, s a törölőgumit Zsebkészével óvatosan meghegyezi a ceruzát s közben vizsgálgatja nem tört-e ki a hegye. A törölőgumit kezéigyebe helyezi, fellepöztö az ABC-s könyvet és rámnéz:

— Kezdhajjuk, — ezt mondja tekintettel.

Türelemesen magyarázom meg, hogyan olvassuk össze az „m” betűt az u-val, az n-nel, a k-kal és az a-val. Lassan, a szaggatott próbálkozások után szája helyesen formálja az írottakat, örömmel olvassa: „munka”. Elgondolkozom: milyen nehezen olvasta ki ezt a szót, pedig volt része belőle éppen eleget fiatal gyermekkor óta. Közben azt is igyekeztem vele megértetni, hogy hazánkban ma már a munka is más, mint valamikor régen a Nádasdi-tanyán volt, a munka nálunk — bármilyen egyszerű is legyen — becsület és dícsőség dolog.

Ezt Már István minden nehézség nélkül megérti, hiszen megtanította már erre a felszabadult óta eltelt tíz év, s a tizenegyedek estendő taníja irni-olvasni, hogy

ezután már maga követhesse az újságokban: mit fog tenni dolgozó népünk a tizenkettődik és az utána következő esztendőben.

Számolgatunk egy keveset, majd folyóiratot lapozgatunk. Figyelemre méltó a képek, de szemem mindegyre a kép alatti szövegre téved. Látom, olvasná! De az apró betűk még szokatlanok neki és összefutnak szeméi előtt. Egyszer még nekem kell elolvasnom a feliratokat, de néhány hét múlva, talán már a jövő héten maga is el fogja tudni majd a kisebb betűk fekete dzsungelében.

Azután nevet írja le. Bzt már biztosan és gyorsan teszi. Kezében veszi az írást, távolabb tartja a szemétől, biszke mosolyog néz rá. Megdicsérem. Ez fellekesíti, s most már a felesége nevet írja, majd gyermekei nevet rajzolja a grafit a nagyvonalas füzet lapjára. A „Laci”-ból kimarad az „a” resteli hogy megrövidítette a „fiat” veszi is gyorsan a törölőgumit és szinte átlátszóra dörzsöli a papírt majd elégedetten írja le a hídvező, „a”-t is. Feladom a leckét. Egy kis írás, olvasás, néhány összeadás, kivonás. Talán nem lesz sok? Meleg kézszorítással köszönök el egymástól: „A viszontlátásra.”

★
Ez történt az egyik pénteki nap, villanygyújtás után. Már István egy szobás lakásban. S most elgondolom, mily nagyszerű ez. Ahogyan a villanykörte fénye világítja meg a szobát s az asztalfőből ABC-s könyvet, úgy világosodnak és nyerne értelmet az új gondolatok. Már István lassan, amint szorgos munkával lassan végére érünk az ABC-s könyvnek.

Utóközben, hazafelé arra gondoltam, vajon nem volt-e sok a hazifeladat. S úgy érzem, hogy nem. Már István elkészült, a biztos, érzem a kézszorításából.
Réhon József.

Május 1 tiszteletére

A CFR fűtőházban

A CFR fűtőházban a vezetőiség nagy gondot fordít a munkakörülmények állandó javítására. Márciusban, a mozdonyosó-csarnokban hat lényesször szerelték fel, hogy a dolgozók minél tökéletesebben végezhessék el munkájukat. Ezenkívül kázan-felszerelési légszivattyús standot helyeztek üzembe. A technikai kabinet javaslatára a helyi erőforrások felhasználásával a mozdonyjavító részére négyszáz darab különböző nagyságu német-kulcsot készítették.

A dolgozók kezdeményezésükkel gyakran segítik a technikai kabinet dolgozóit a munkakörülmények tökéletesítésével is. E hónapban például Emandi Petru és Hohn György a mozdonyt a szerkocsival összekapcsoló kapcsolót készített. Ezideig ezt a műveletet nehezen végezték, a szerkocsit egy másik mozdony segítségével kapcsolták a mozdonyhoz. A műveletet néha ötször-hatszor meg kellett ismételni, míg a kapcsolás végre sikerült. Néha a mozdony is kiugrott a sínjáról. Jelenleg az összekapcsolás eimán és minden bal eszt veszélye nélkül megy végbe.

Szegfű István mozdonyvezető országos viszonylatban is a szakma legjobbjai közé tartozik. Nagy figyelemmel gondozza mozdonyát, becsületes, odaadással végzi munkáját. Javítás nélkül mozdonyával 6 tette meg országunkban eddig a leghosszabb utat.

Szegfű István és Blaj Sava mozdonyvezetők, valamint Mircea Nicolae és Diaconov Gheorghe fűtők május 1 tiszteletére vállalták, hogy márciusban kenőolajból és hengerolajból 4—4 százalékos megtakarítást érnek el és 500 lejtel kevesebbet javítási munkát végeznek. Szegfű István számítása szerint március 28-ig mind a négyen teljesítették vállalkozukat.

A „Munca” malátagyárban

A „Munca” malátagyár dolgozói március 25-ig 6,6 százalékkal teljesítették a termelési tervüket. A készített malata minősége megfelel az előírásoknak.

A gyár dolgozói megfogadták, hogy további jó eredmények elérésére töreksenek és márciusban 3 tonna malátával szállítanak többet a váradi „Munca” sörgyárnak, mint ahogy azt tervük előírja. Eddigi sikereik biztosítékot nyújtanak arra, hogy vállalkozásuknak eleget tesznek. Jó munkájukért dícséretet érdemelnek Szász József fűtőcsoporthoz tagjai, Juhász János, valamint Gaál Kálmán és Matiu Petru fűtők.

A „Fierarul” gyárban

A „Fierarul” gyár dolgozói igyekeznek becsülettel teljesíteni a május 1 tiszteletére vállalt feladatokat. A pántoszály dolgozói vállalták, hogy május 1-ig 12.000 kilóval több ajtó- és ablakpántot készítsenek. Ebből március 29-ig már 2300 kilót elkészítettek. A lakatkészítő osztály dolgozói a vállalt 20.000 lakatból eddig 9000 darabot készítették el. A hulladékfeldolgozó osztály munkásai 100.000 lej értékű közszükségleti cikk gyártását vállalták tervben felül. Március 29-ig 40.496 lej értékű közszükségleti cikket gyártottak. A szerszámműhely takarékosági brigádja eddig 1211 lej értékű szerszámacélt takarított meg.

A május 1 tiszteletére vállalt kötelezettségek teljesítésében a pántoszályon Szentmihályi Mária és Kandler Erzsébet, a lakatkészítő osztályon Nanie Erzsébet és Bogdán Gizella, a hulladékfeldolgozó osztályon Mitrea Vasile és Tordai János, míg a szerszámműhelyben Hohn János tűntek ki.

Az „Otelul” termelőszövetkezetben

Az „Otelul” termelőszövetkezet munkaközössége ez év kezdetétől március 15-ig 4000 darab fűszerdarálót készített tervben felül, amelyek értéke 120.000 lej. A „Coopmetal” termelőszövetkezet részére pedig elkészítették a paradicsom- és gyümölcs-passzírozó gépek gyártásához szükséges alkatrészeket. Ezáltal lehetővé tették, hogy a „Coopmetal” dolgozói minél hamarabb megkezdhesék a fenti cikkek gyártását. A Voința termelőszövetkezetnek pedig számos felszerelést adtak át, köztük a nikkelező-készülékét is.

Az atomenergia orvosi célokra való felhasználásának jelentősége

A Szovjetunió Tudományos Akadémiájának legutóbbi évi ülésén N. Neszmejanov, az Akadémia elnöke tartott beszámolót a szovjet tudomány fejlődéséről az 1954-es évben. Kiemelte a magfizika, elektronika, fizikai atomfizika, atomenergia és atommagreakció ismeretének továbbfejlesztése terén elért eredményeket. Ma már az egész világ előtt nyilvánvalóvá vált, hogy az USA elvesztette az atomerővel szerzett kezdeti előnyét, mert a szovjet tudomány elérte, sőt túlhaladta az USA technikai fölényét. Amíg az Egyesült Államok az atomenergiát háborús célokra igyekezett felhasználni, addig a Szovjetunió az élet szolgálatába állította.

A termikus energiából származó elektromosság forradalmasítja az egész nemzetgazdaságot, az ipart, a mezőgazdaságot, stb.

Az orvostudomány fejlődése szempontjából is nagy jelentősége a „jelzett atomok”, az „izotópok” használatának. Ezek rádióaktív elemek, melyeknek kémiaiilag ugyanaz a tulajdonságuk, mint az atomok a megfelelő elemeknek, amelyek rádióaktívítással nem rendelkeznek.

G. E. Vladimirov leningrádi professzor vizsgálatából kitudott, hogy foszfor tartalmú szírhöz kémiaiilag közelítő anyagok a májban igen hamar újraképződnek, míg az ugyan- csak foszfor tartalmú csontszövet regenerálódási folyamata csak igen vontatottan megy végbe.

Az izotópokkal végzett kísérletek, melyeket ugyancsak G. E. Vladimirov professzor végzett, fényt derítettek a vas komplikált asszimilációs folyamatára, ezzel kapcsolatban a hemoglobinnal szerves és újraképződési jelenségek egyes fázisainak vizsgálatában is jelentős előrehaladás történt. Az agyműködés különböző folyamatainak vizsgálatában is például a serkentési és gátlási fázisokban végrehajtott finomabb biokémiai hatások felismerésében minden eddigi felfogásokkal ellentétben kitudott, hogy éppen a szírhöz hasonló foszfor tartalmú anyagok gyakorolják az agyműködésre a legnagyobb hatást.

Mint ismeretes, a rák gyógyításában eddig a múltévtől röntgenbesugárzást, radium-, hormon- és kémiai kezelést alkalmaztak. Bizonyos megfigyelési formáinak kezelésében azonban néhány milligramm izotóp minden eredményesebbnek bizonyult (például nyelvi-, garat-, bázis-, gége-, tüdőrák esetében). Az új izotóp kezelési módok továbbfejlesztése és összehangolása forradalmasítja a rákgyógyítás bonyolult kérdéseit.

A Szovjetunió nagylelkűsége lehetővé teszi, hogy a létesítendő atomtömeg után hazánkban is előállítsunk foszforokat. Így országunk is tevékenyen bekapcsolódhat a világot átölelő tudományos kutatásokba.

Dr. Wiener Imre

Néhány szó az üzemi kulturocsoportok esztrád műsoráról

Bizonyos, hogy az esztrád előadások kellemesen elszórakoztatják a hallgatókat. Az is bizonyos, hogy az esztrád műsorok kitűnő alkalmat nyújtanak az üzemi és általában a köztevékenység visszacsúszásának kijavítására. Egyes műsorpolitikaival nevelő hatásuk nem marad el. Az esztrád műsor mindezeket kivül nagyszerű lehetőséget nyújt művészi teljesítmények létrehozására is, különösen az előadói készség színvonalának emelésére.

Rövid jellemzés eléggé annak megállapításához, hogy az esztrád műsor jó és hasznos, tehát szükséges.

Az üzemi kulturocsoportok rendelkezésében azonban — bár látszólag szűkölköb — sokkal mélyrehatóbb. Az üzemi kulturocsoportok feladata, hogy a művészi tökély előérése érdekében, irodalmi színvonalon szórakoztassák, neveljék a hallgatókat.

Sajnos, tartományunk és főleg az aradi üzemi kulturocsoportok még vajmi keveset tettek ezen a téren. Voltak szép és színvonalas előadások — és itt hivatkoztunk első sorban az elmúlt évben lezajlott üzemi kulturocsoportok közötti versenyre, amelyet az aradi CFR kulturális-ja kezdeményezett — azonban a siker csak személynéknak bizonyult.

Mi ennek az oka?

Elsősorban az, hogy az eredményes kezdeményezést nem követte újabb példa és az illetékes szervek elhanyagolták a siker nyomán fakadó lehetőségek kiaknázását. Ezenkívül sok üzemi kulturocsoport vezetőjének fejébe szállt a dicsőség és olyan ultra terelte a csoport tevékenységét, amely bizony eltér az igazságtól és egyedül a tapsvihart vádászban merül ki, függetlenül a művészi színvonal és a nevelő hatás személynéi tartásától.

Mert mit tapasztalhatunk mostanában? Az üzemi kulturocsoportok „rafeküdték” az esztrádműsorok bemutatására. Ne értsük félre, nem az esztrádműsor ellen emelünk szót. Már leszögeztük, hogy szükségesek. De hagyjuk ezt azoknak, akiknek ez a hivatásuk, akik értenek hozzá és tudják, hogy mit hogyan tálaljanak a nagyközönség elé.

Üzemi kulturocsoportjaink gyakran silány, tartalmiellenes, öncélú, vagy éppen céltalan műsorokat mutatnak be, amelyeket ugyan a közönség, de ez a nevelés üres és

nyomnéküli. Az előadások művészi és irodalmi színvonalát nem üti meg az a mérték, amely maradandó hatást váltana ki a nézőből.

Persze ez az üzemi kulturocsoportok tevékenységére történő ösztönzésnek könnyebb útja. Csak hogy ez az ut veszélyes és nem sok jó származik belőle. Elvakítja és elkapítja a műkedvelő színjátszót és előadót, ugyanakkor károsan befolyásolja a hallgatók ízlésének, irodalmi igényességének kialakulását.

Az üzemi színjátszók és előadók között számos tehetség bukkan fel, akik bizony elaposodnak és végül elkallódnak az esztrád előadások könnyű légkörében. Ismét az elmúlt évi üzemi kulturocsoportok hivatalosunk, amikor különösen a „December 30” és a „December 21” színjátszók tettek magas, művészi színvonalat megközelítő képességeikről tanubizonyítást. Sajnos, ez a mag nem termékenyítette meg a talajt.

Ma a „December 30” színjátszói alig hallani valamit, a „December 21” kulturocsoportja pedig a sikertől kissé megcsúszva — mint ahogy mondani szokás — átesett a ló másik oldalára. Pedig a csoport szinte valamennyi tagjáról elmondhatjuk, hogy tehetséges és képes sokat komolyabb, sokkal művészebb teljesítményre.

De az esztrád-láz elragadta más kulturocsoportok fantáziáját is. A „Coopmetál”, a „Varga Katalin”, az „Arx”, és más üzemi kulturocsoportok egymásután szervezik a bizony művészi értéket alig-alig jelentő esztrádműsorokat.

Nos, miért félnek az üzemi kulturocsoportok, illetve vezetőik a komoly művészi teljesítményt igénylő színjátszástól? Miért nem igyekeznek az üzemi kulturocsoportok előadásait látogató dolgozók művészi ízlését, irodalmi igényét a helyes irányba terelni és kielégíteni? Attól tartanak, hogy es nem szórakoztat? Nagy tévedés. A közönség a jó előadásra mindig szórakozik.

A kulturfelkészítő ma már nem hivatkoztathat arra az elcsúszott „objektív” kifogásra, hogy nincsen megfelelő anyag. Igaz, írások lehetnének még többet ezen a téren. De azért van anyag és pedig jó, irodalmi értéket képviselő és emellett szórakoztató.

A „Művelődési Utmutató” minden számban találhatunk irodalmi érté-

ket képviselő és szórakoztató jelenségeket, színdarabokat, verseket, dalokat. A színdarabokat pontos és bőséges, az egyes szereplők jellemző vonatkozó rendezői utasításokkal egészítik ki. De a szovjet, román és hazánk magyar nyelvű szerzőinek munkái közül számos szórakoztató, nevelő és nevelőhatású színdarab áll rendelkezésünkre, amelyek könnyen beszerezhetők.

A dolgozók száza, ezrei pártfogolják az irodalmi alkotások színpadi bemutatását. Az ilyen előadásokat elvárják nemcsak a hivatalos, hanem a műkedvelő színjátszók nagy táborától is.

Mitől félnek hát az üzemi kulturocsoportok vezetői? De ha már ők nem értik meg a fentemlített szükségességét, vagy egyszerűen kényelmi szempontból a könnyebb — de értékellen — megoldást választják, miért nem lép közbe az alapszervezet, vagy maga a titkár? A „December 21” termelőszövetkezet alapszervezeti titkára, ahelyett, hogy politikai irányítást nyújtana az itt tevékenykedő igen jóképességű kulturocsoportnak, maga is különféle „ideális ötletekkel” szolgál az esztrád műsor részére és nem látja, hogy ezzel elhomályosítja a kulturocsoport eddigi sikereit, csökkenti a tagok művészi teljesítményét. Pedig ez a csoport az elmúlt évben kétszer első díjat nyert. És vajon a „December 30”-üzem közkezdetségek örömdíj kulturocsoportja miért végzett az idén Bukarestben a nyolcadik helyen? Mert letért a komoly művészi és irodalmi törekvéseket szem előtt tartó útról.

Jó volna, ha az illetékes szervek és elsősorban a városi pártbizottság, valamint a néptanács kulturálisvitái eldöntőbizottságának ezen a kérdésen és mélyebben beleznének az üzemi kulturocsoportok tevékenységébe.

Arad dolgozó társadalmának nem elengedése az esztrád előadásoknak. De emellett kívánja, sőt éhezi a komoly művészetet, az irodalmi alkotások művészi bemutatását, amely lekötí gyelmét, elszórakoztatja, amelyből tanulhat, ismereteket, eszméket gazdagodhat. Üzemi kulturocsoportjainak elsősorban erre kell törekedniük!

R. A.

Huszonnégy mázsa szemeskukorica ötven áron

A gabona betakarítása után a kis-jenő gép- és traktorállomás traktorral feltraktálta a tarlót. Nagy előnyt jelentett ez számunkra, mert a földnek nem volt ideje kiszáradni, ugyanakkor az elhullott gyommagvak rövid idő alatt kikelték, ősszel pedig mielőtt beérleltek volna magjait, a mélyszántással jó mélyen a föld alá kerültek.

Még a nyár folyamán nagymennyiségű trágyát hordtunk a földre. Ezt a traktorosok az őszi mélyszántás alkalmával alfordították. Alaposan megforgatták a talajt, s felszínre került a jó zsíros föld. Az eke nyomán olyan barázdek keletkeztek, mintha árkok húztak volna. Nagy szükség volt erre, mert így a szél nem fújhatta el a havat a földekről.

Még a tél folyamán előkészítettem a vetőmagot és csak a cső közepéről morzsoltam le a legnagyobb szemeket. Szinte egyenként válogattam a vetésre legmegfelelőbb magokat. A nagy termés elérésének alapja szerintem is a jó vetőmag. Ezért az utóbbi években hibrid vetőmagot vetettünk, ami hozzájárult a termésremény fokozásához. Az egész határban nem volt olyan kukorica, mint nekünk, a társulási tagjainak.

Tavasszal a vetés előtt megboronáltam a földet. A vetést már április elejére elvégeztük. Eddig minden évben csak géppel vetettem egyenes sorokban.

Amikor kikelt a kukorica és két-három levél megjelent a száron, megkapáltam. A második kapáláskor ritkítottam, csak a legfejlettebb növényeket hagytam meg. A ritkítást az előírt növénytávolságra végeztem, hogy a tövek a sorban egymástól 70 centiméterre legyenek. Még kétszer kapál-

tam meg ezután a kukoricát. Minden évben a gyomosodás mértékétől függően — többször is kapálók.

Augusztus végén letörtém a termést és szeptemberben már szántottak a traktorok a kukoricaágyákon.

Majd öt szekér csőveskukoricát hordtam haza 50 ár földről. Miután lemorzsoltam — csak úgy omlott a szem a csővekről — megmértem: 24 mázsa szemes kukoricát termelt. Ez hektáronként 48 mázsa termésnek felel meg.

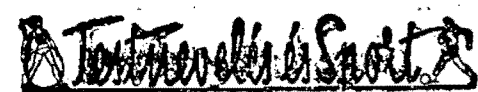
Jól végeztem munkám, amellyel, hogy nekem is hasznát hajtott, meghozta népi demokratikus államunk elismerését is. „A bőséges termés mestere” jelvényt és dicsőítő oklevelet kaptam az el-
ért termésreményért.

Tavaly elért eredményemmel azonban nem vagyok megelégedve. Így van ezzel társulásunk minden tagja. Elhatároztuk, hogy az idén a hektáronkénti termésátlag növelése érdekében négyzetesen fészkébe vetünk. Könnyebb lesz ezáltal a növényápolási munka és az egymástól egyenlő távolságra elhelyezett kukoricaövek jobban fejlődhetnek.

Elhatároztuk még azt is, hogy az idén mesterséges pótbeporzást is alkalmazunk. Ezt a fontos műveletet nem bízzuk a szélre, hanem mi végessük el. A pótbeporzás folytán nagy, egészséges szemek fejlődhetnek a nagyobb lesz a termés.

Az egyénileg gazdálkodók és társult dolgozó paraszt társaim is a munkálataik idejében való elvégzésével, a növények jó ápolásával, a fentemlített, valamint más fejlett módszerek alkalmazásával növelhetik a hektáronkénti termésátlagot és az eredményhez hasonló termésreményeket érhetnek el.

Tarr Ferenc
az ágyai „Augusztus 23”
mezőgazdasági társulás tagja.

A régi vezetőség hibáiból tanuljon a Fl. Rosie „November 7” sportközösség új vezetősége

A „November 7” gyár sportközössége, a Fl. Rosie „November 7”, az elmúlt vasárnap tartotta vezetőség-választó gyűlését, amelyen a meghívottaknak alig 50 százaléka jelent meg. Ez a számárány is igazolta, hogy a sportközösség régi vezetőség nem részesítette kellő politikai nevelésben az üzemi sportolóit, akik ilyenkor nem tanúsítottak megfelelő érdeklődést a sportközösség életében igen fontos gyűlés iránt.

A vezetőség beszámolóját a bírálat és önbírálat szellemében foglalták meg és rámutattak, hogy a régi vezetőség tagjai nem végeztek olyan munkát a sportközösség felvirágztatása érdekében, amelyet egy ilyen nagy sportkollektívánál végezniük kellett volna. Varga Ferenc elvtárs, a sportközösség régi vezetőségének elnöke kezdetben nagy lelkesedéssel végezte munkáját, később azonban, amikor látta, hogy nem kap segítséget, nem tördött a sportközösség ügyeivel. A sportközösség keretében csak alig néhány szakosztálynak volt komolyabb tevékenység, így a labdarúgás és a röplabda volt az a két sportág, amelyet a sportközösség keretében favorizáltak, míg a többi sportágak szakosztályait elhanyagolták. Ugyancsak elhanyagolták az „MVK” tevékenységét is és a Fl. Rosie „November 7” egyike volt azoknak a sportközösségeknek, amelyek az elmúlt évben egyáltalán nem népszerűsítették ezt a sportmozgalmat.

Pontvesztés nélkül vezet a Constructorul

A tartományi elsőosztályú labdarúgó bajnokságban ezen a héten már a harmadik forduló játszották le. A Constructorul csapata megőrizte veretlenségét és — bár nehezen — de legyőzte a grabáci Recolta csapatát. A forduló legnagyobbágyú győzelmét a Stiinta aratta a nagyszemélyes Recolta felett. A Vointa Artex az aradi Progresul, a nagyszemélyes Progresul a borosjenő győzte le, a borossebi Avintul pedig a pécsai Recolta ellen szerezte meg a pontokat. A zabranii és világosi Recolta, valamint a Fl. Rosie FZ és a Fl. Rosie „November 7” döntetlenül mérkőztek. Az eredmények:

Progresul Nagyszemélyes — Progresul Borosjenő 4:2, Recolta Zabranii — Recolta Világos 1:1, Constructorul Arad — Recolta Grabác

3:2, Fl. Rosie „November 7” — Fl. Rosie FZ 0:0, Vointa Artex — Progresul Arad 2:0, Avintul Borossebi — Recolta Pécska 2:1, Stiinta — Recolta Nagyszemélyes 7:0.

A táblázat a harmadik forduló után a következő:

Constructorul	3	3	—	6	3	6
Vointa Artex	3	2	1	—	8	0
Stiinta	3	2	1	—	9	1
Progr. Nagysz.	3	2	1	—	8	3
Avintul Borosb.	3	2	1	—	9	4
Fl. R. „Nov. 7”	2	1	1	—	5	0
Progr. Arad	3	1	1	—	4	3
Recolta Zabranii	3	—	2	1	2	2
Recolta Nagysz.	3	1	—	2	3	10
Recolta Világos	2	—	1	1	2	1
Progr. Borosjenő	3	—	1	2	3	6
Fl. Rosie FZ	3	—	1	2	3	6
Recolta Grabác	3	—	1	2	3	9
Recolta Pécska	3	—	1	2	1	5

Néhány sorban

Az aradi közföldön levő uszoda hosszabb szünet után ismét a sportolók rendelkezésére áll és pedig kedden, csütörtökön és pénteken délután 4 óráig.

Az országos röplabda bajnokság A) csoportjában az aradi Stiinta csapata vasárnap ismét idegenben

szerepel: ezúttal Bukarestben mérkőznek az aradiak a Dinamo IX. együttese ellen.

Megkezdődnek a küzdelmek a kizilabda bajnokság B) csoportjában is és az első forduló keretében az aradi Progresul csapata vasárnap Tirgovisten mérkőzik az ottani Flacra ellen.

Már rég rombadőlt Pesten a Hatvani-utca és az épület, amelynek helyére az „Astoria” szállót emelték, de emléke még mindig él. Itt írta Petőfi Sándor 1844 utolsó hónapjában a „János Vitéz”-t, a magyar irodalom első olyan remekművét, amely kimondottan „a népek ké-szüit, a népé”. Néhány hónappal előbb jelent meg a költő verseinek második kiadása Petőfi Sándor versei címen. A kötetet az olvasók örömmel fogadták. A legszebb költeményeket tanulták meg belőle és mint a népköltészet kincsét, úgy adták szájról-szájra. A Honderű (színdarab) szellemű irodalmi, művészi divatlap) azonban „utazói”-nek, „pörj”-nek bélyegezte Petőfi Sándor új, a dolgozó nép vágyait, sorsát tükröző, harcát irányító költészetét. Az aljas támadásra születt meg 1845 augusztusában Petőfi Sándornak „A Honderűhöz” című költeménye, amelyben így szól a támadók hadához:

Oh Honderű, te Lázáró Lázára,
Te csak nevednek két bűjtője vagy,
Nevednek vagy csak két végső bűjtője...

Húzd meg magad, nehogy tovább ragadj.

E két betű elől, hátul olvasva
Egyformán mondja meg mikiéted,

[stb.]

Ez a vers mentette meg a Honderű-t a feledéstől és az a Petőfi-adta név: Honderű de rue (utca szegénye), amely évtizedeken keresztül szállóigeként járta az országot.

A János Vitéz első bíráló Vörösmarty, Vahot Sándor és Vahot Imre elismerőleg nyilatkoztak Petőfi költeményéről a Pesti Divatlap 1844 decemberi számában, de a támadók tovább folytatták a harcot. Ezért írta Petőfi ugyanezen év decemberében az üveghezi költészettel szemben, a népköltészetet dicsőítő „A természet vadvirága” című költeményét, amelynek első szakasza a következő:

Mit ugattok, mit harapok
Engemet, hitvány ebek.

Torkotokba, hogy megfulltok,
Oly kemény koncot velek.

Nyírbálatok üveghezek
Satnya sariedekéink;

Négy-öt héttel ezelőtt a magyar-pécsai kulturothron vezetősége is elhatározta, hogy a színjátszócsoporthoz eladja a János Vitéz. Könnyű volt határozni, de annál nehezebbnek bizonyult a terv megvalósítása.

Ki lesz János Vitéz, ki fogja játszani az Iluskát, a francia király, a királykisasszony, a strázsamester, a boszorkány szerepét és a többieket. Nehezebbnél-nehezebb kérdések: Honnan szerezünk be a korhű ruhákat, ki készíti el a díszleteket, ki rendezi a darabot, ki lesz a karnagy és így tovább.

Nagy akaratra, sok szaladgálásra volt szükség a darab előkészítéséhez és betanításához. De a magyar-pécsai kulturothron vezetősége nem szü-

János Vitéz

— A magyarpécsai kulturothron színjátszó együttesének előadása —

A korlátlan természet
Vadvirága vagyok én.

A János Vitéz körüli harcnak más oldala is volt. Petőfi nem talált kiadót s így a költemény Vahot Imrének adta el száz forintért, aki 1845-ben külön füzetben adta ki. Ezután 1846-ban jelent meg újabb, később pedig számtalan sorozat. Már 1850-ben német nyelven is. Az 1900-as évek elején pedig Bakonyi K. és Martosi F. daljáték szöveget írtak belőle, amelyhez 1904-ben Kacsóh Pongrácz szerzett zenét.

Az új daljáték örökre megtörte az ellenlélek hangját. Megkezdődtek az előadások s így az eltelt több, mint száz év alatt két uton: eredeti és daljáték formájában hirdette a János Vitéz a dolgozó nép szabadságvágyát, győzniakaratát és győzelmét.

Legelőször Jánosvágy Zsigmond, aradi pénzügyigazgatási tisztviselő vitte színpadra. Azóta 1926-ig ötszázal több előadást ért meg és már 1926 előtt filmre is vették. A felszabadulás után kulturothronmunka mélyebb gondot fordított a daljátékra. Ennek köszönhető, hogy napjainkban is egyre gyakrabban kerül színpadra.

Négy-öt héttel ezelőtt a magyar-pécsai kulturothron vezetősége is elhatározta, hogy a színjátszócsoporthoz eladja a János Vitéz. Könnyű volt határozni, de annál nehezebbnek bizonyult a terv megvalósítása.

Ki lesz János Vitéz, ki fogja játszani az Iluskát, a francia király, a királykisasszony, a strázsamester, a boszorkány szerepét és a többieket. Nehezebbnél-nehezebb kérdések: Honnan szerezünk be a korhű ruhákat, ki készíti el a díszleteket, ki rendezi a darabot, ki lesz a karnagy és így tovább.

Nagy akaratra, sok szaladgálásra volt szükség a darab előkészítéséhez és betanításához. De a magyar-pécsai kulturothron vezetősége nem szü-

kölködött akarattal. Néhány nap alatt szereplőket toboroztak: 17—18 éves lányokat és fiúkat a kollektív gazdaságból, az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok gyermekei közül, a „Május 9” szabószövetkezetből, zenészeket és karnagyot a szövetkezett vendéglőből. Tevékenyen vettek részt a tanítástól tagok is. Almási Antalné, a 3. számú leköltő tanítója Lukács Istvánnal, a „Május 9” szabószövetkezet dolgozóival például két hatalmas, elég sikerült színpadot festett.

Fehér festékünk nem volt — mondja Almási Antalné — s így mésszel kellett kinlódunk, nem mondtuk, hogy könnyű volt munkánk. Zagoni Szabó Józsefné, a 3. számú iskola igazgatója volt a színjátszó csoport ügyelője. Mátrai Lászlóné, a parkolási elemi iskola titkárnője, több, mint ötven kilométer távolságból utazott Magyarpécskára, hogy zongorán kísérje az előadást. Bessenyei Béla, az 1. számú iskola igazgatója Bagó szerepét játszotta.

A tanítástól tagok munkája példaként állhat tartományunk valamennyi tanára, tanítója előtt. Közsegeinkben még mindig találunk olyan tanítókat, tanítókat, akik a kulturothron munkájából csak a szervezés nehézségeit állallják magukra, azaz az indokokat, hogy „ugyan... csak nem állhatok be a falusiak közé szereplőnek”. Az ilyen és ehhez hasonló elvek a legkevésbé sem új, lelkesebb, szeretet bizonnyító vonásai tanügyi kérdéseinknek. A pécsai tanítók ezívesen álltak a kollektívisták, a szabószövetkezeti tagok, a fizikai munkát végző dolgozók fiai közé. Büszkén mondták el, hogy egyik legjobb szereplőjük Szomorú Dezső, aki tehetségesen játszotta a császár szerepét, az aradi „I. Ranghe” szerszámgyágyar öntődéjének dolgozója. Méltán nevez-

Jarabás Dezső

Pártélet

A kollektív gazdaságok gazdasági-szervezeti megerősítéséért

Az aradrajoni pártbizottság konferenciája, számos más kérdés mellett, megvitatotta a kollektív gazdaságok gazdasági-szervezeti megerősítésének kérdését is. Mind a beszámoló, mind a hozzászólások hangsúlyozták, hogy az elmúlt években a kollektív gazdaságok érezhetően megerősödtek. A konferencián kiemelt, hogy a rajonban lévő kollektív gazdaságok nagy többsége gazdaságilag és szervezetiileg megszilárdult. A kollektív gazdaságok eredményei mindennél világosabban beigazolták a közös gazdálkodás felsőbbrendűségét az egyéni kisparaszti gazdálkodással szemben. A kollektív gazdaságok nagyerőtelű földjeiken sikeresen alkalmazták a gépi erőt, a fejlett agrotechnikai módszereket és a hektáronkénti terméshozamuk jelentős mértékben túlhaladta az egyéni gazdálkodóké.

A rajoni pártbizottság tagjai számára pontosan meghatározott feladatokat jelöltek meg a kollektív gazdaságok alapszervezeti politikai vezető szerepének megerősítéséért. A pártbizottsági tagok munkája eredményeként növekedett a kollektív gazdaságok fejlődéséért, — a bírálat és önkritika fegyverével harcoltak a hibák felszámolásáért. A pártbizottságok mozgósították a tagokat a munkára, irányították a vezetőtanácsot a fejlett agrotechnikai módszerek alkalmazására, kiterjesztésére, stb.

Az elmúlt évben a szemlái kollektív gazdaságban — az alapszervezeti irányításával — háromszorosra megnövekedett a kapásnövények. Ezeket a területeken gazdag termést értek el. A kistratosi kollektív gazdaságban a termesztett kukorica földek 50 százaléka négyzetes fészekbe vetést alkalmaztak. Ezenkívül jól gondozták a kapásnövényeket és 1954-ben 30.000 kiló kukoricát, 4000 kiló tengeri terméshozamot hoztak ki. Csupán a 100 hektár kukoricaért 1.029.000 lej, 22.000 kiló kukorica és több mint 10.000 méter vásznat kaptak.

A kollektív gazdaságok jelentős eredményeket értek el az állattenyésztés fejlesztése terén is. A rajon területén 39 állattenyésztési telep működik. Az elmúlt évben 4 állatot, 2 sertésfiutat, 17 kártyát és 3 kórkárt építettek. Különösen a nagylyaki, a szemlái, a kistratosi, stb. kollektív gazdaságok eredményeként megerősödtek a kollektív gazdaságok gazdasági-szervezeti terén.

Kiűnt az is, hogy gazdaságilag és szervezetiileg azok a kollektív gazdaságok erősödtek leginkább, amelyeknek alapszervezeti követelményeinek betartását pártunk határozatainak előírásait és jól megterveztek a politikai munkát. Ezeket a helyeken a kollektív gazdaságok megmutatták a még egyénileg gazdálkodó parasztnak a közös gazdálkodás előnyeit.

dalkodó dolgozó parasztnak a közös élet felé vezető útát. A példamutató megerősítő ereje a közös gazdálkodás útjára vonzza az egyéni gazdálkodókat. Az elmúlt évben több mint 1000 dolgozó paraszt család kényeztetve a kollektív gazdaságba való belépést. Ság községben több mint 100 család lépett be a kollektív gazdaságba.

A rajoni pártbizottság munkájának elemzése során a konferencia leszögezte, hogy a kollektív gazdaságok irányítása, tevékenységük megszervezése terén a pártbizottságoknak hibái is voltak. Megmutatták, hogy az abban is, hogy a rajoni pártbizottság lebecsülte a kollektív gazdaságok gazdasági-szervezeti megszilárdítását.

A beszámoló csak néhány rossz példát említtet meg és nem ismerte be, hogy a rajon több mint tíz kollektív gazdasága nem fejlődik gazdaságilag a lehetőségekhez mérten. A kollektív gazdaságok gazdasági-szervezeti megerősítését folytató politikai munka lebecsülése kiűnt abból is, hogy a belső demokrácia tiszteltbentartásáról, az állandó brigádok megszervezéséről, a távlati tervek elkészítéséről, a kollektív gazdaságok neveléséről, stb., nem esett szó, nem tárgyalt ezeket a kérdéseket mélyrehatóan.

A legnagyobb hiba abban áll, hogy egyes gazdaságok nem tartották be a minta-alapszabályzatot. A vinjai kollektív gazdaság közgyűlése elhatározta, hogy a szénát családokait osztják el, holott a minta-alapszabályzat előírja: „A jövedelem elosztása a gazdaság tagjai között a teljesített munkanapokhoz, a száma és az elért terméseredmények arányában történik.” Hasonló, a minta-alapszabályzatot ellentétben tartó példák történtek a sajónál, a csicséri és más kollektív gazdaságban.

A beszámoló és a felszólalók rámutattak arra, hogy számos kollektív gazdaságban hibák mutatkoznak a munkaszervezés terén. Egyes helyeken a mezőgazdasági leltár nem adták át a brigádoknak a felelősséget hiányában nem tartják nyilván rendszeresen a végzett munkanapokat; formálisak a versenyei, stb. Ezek a hibák azért történtek meg, mert a rajoni pártbizottság nem irányította az alapszervezeteket hogy vonják felelősségre a hanyagul dolgozó, a munkából hiányzó párttagokat. Cioanca Iosif (Horea), Faur Ioan (Ság) és még több párttag hosszabb ideig hiányzott a munkából. A küldöttek bírálták a rajoni pártbizottságot, mert nem végzett al-

landó politikai munkát a meglévő kollektív gazdaságok megerősítéséért és új gazdaságok szervezéséért. Bedea Gheorghe, Ioanes Ioan, Danila Ioan, Cristea Ioan és mások rámutattak arra, hogy egyes kollektív gazdaságokban a pártbizottságok nem álltak a gazdasági-szervezeti megerősítésért vívott harc élére.

Kollektív gazdaságunkban a legnagyobb hiba abban áll, — mondotta Palade Teodor — hogy nem mozgósítottuk a tagokat a munkára. A pártbizottságokra hárul a feladat, hogy az összes tagokat mozgósítsa a munkára, a minta-alapszabályzat betartására, — ez gazdasági sikereink záloga.

A konferencián megbeszéltek Birna Ioan elvtárs, a rajoni pártbizottság titkárt és Cierneacii Slavco elvtárs, a mezőgazdasági osztály vezetőjét, mert nem ellenőrizték rendszeresen a kollektív gazdaságok pártbizottságainak munkáját. Ezen a téren a rajoni pártbizottság is felelős tevékenységét fejtette ki.

A kollektív gazdaságok sikere nagymértékben a pártbizottságok jó munkájától függ. Ezért a rajoni pártbizottság legfontosabb feladata a kollektív gazdaságok pártbizottságainak megerősítése. A rajoni pártbizottság nem fordított elegendő figyelmet erre a kérdésre. A kürtösi kollektív gazdaságban, ahol a tagok nagy része idős, nem segítette az alapszervezetet az új tagok felvételében, hogy az alapszervezet megerősödjék.

A rajoni pártbizottság számos hibájából ered, hogy nem gondoskodott az állami és pártbizottságok szakmai képzéséről. A pártbizottság ezt a hibáját mielőbb fel kell számolnia.

A rajoni pártbizottság részesítse határozottabban segítséget a kollektív gazdaságok pártbizottságait. Figyelmét a hiányosan tevékenykedő kollektív gazdaságok felé kell irányítani. Világosítsák fel a kollektív gazdaságok gazdasági-szervezeti megszilárdításának fontosságát. Ugyeljenek a minta-alapszabályzat előírásainak betartására, a belső demokrácia megerősítésére, stb.

A rajoni pártbizottságának a jövőben nagyobb figyelmet kell fordítania a kollektív gazdaságok gazdasági-szervezeti megszilárdítására, hogy azok nagymennyiségű áru-gabonát termeljenek.

A konferencia ezután megválasztotta a rajoni pártbizottságot. Első titkárnak Petru Eugén elvtársat választották.

Nem hallgathatom el

Nem vagyok törzsvendég a fodrászműhelyben, csupán időnként keresem fel a Higiena szövetkezet 1. számú fodrász helyiségét hajrövidítés céljából. A napokban ismét betétem ebbe a fodrászműhelybe és Mária elvtársnőt kerestem, aki már több ízben nyírt le hajamat gyorsan és kifogástalanul. Egyik fodrásznő — valószínűleg a műhely felelőse — közölte velem, hogy a keresett elvtársnő a délelőtti váltásban dolgozik, majd hozzátette: — „De mindannyian nyírunk haját.”

Csupán utólag érekeltem szabatos kifejezésmóddal. Nem azt mondta ugyanis, hogy „mindannyian tudunk haját nyírni”, hanem csak azt, hogy „mindannyian nyírunk haját”. Hogy ez mennyire nem mindegy, azt alkalmam volt tapasztalni, amikor felszólításra egyik fiatal szőke társnője összerántott homlokát nekiesett a hajamnak és buzgólag vagdosni kezdte. Csodálatos módon, türtem nem engedelmessékedtem a gyakorlatlan kézben csattogó ollónak. Hol itt, hol ott volt rövidebb. Végül is a szőke fodrásznő befejezték minősítéle művét egy olyan pillanatban, amikor éppen a baloldalon volt sokkal rövidebb a hajam. De övökdamot öt erre figyelmeztetni, attól való félelemben, hogy végül is kopaszon kerülök ki.

A pénzértül léptem, kezembem a szokásos 2 lej. Fizelek, mondtam a felelősnek. — Mi volt? — kérdezte társnőjét. (Hihetetlen kedélyesség). — Hajvágás, — felelte csodálkozva a kérdező. — Mennyit fizetek, kérdeztem újból türelmesen. A felelős gondolkodott még egy darabig, majd 3 lejt kért. Fizektem és távoztam, de hosszas gondolkodásom gondolkodásba ejtett engem is. Telefonon érdeklődtem a „Higiena” szövetkezet központi irodájában, ahol közölték velem, hogy a hajvágás díja csupán 2 lej.

Most csupán az a kérdés, hogy ilyen módon akarta-e az üzlet felelőse biztosítani társnője számára az elmaradt borralvált, vagy pedig a rosszult végzett munkának 50 százalékkal magasabb az ára?

Helmer Olga, levelező.

Indokolt kérdés

Hogya télen ily mostohán tartasz gazdám, hogy boldoguljak veled? Tavaszra, ha fölfordulok, mondd csak, ki hazra majd ekéd, szekered?

Helyes irányítás mellett jó eredmények születnek

A CFR fűtőház dolgozói eredményes munkát végeztek a múlt hónapban. A fűtőház globális tervét 108,3 százalékkal teljesítette. A személyi szállítási napi átlagforgalom 1,8 százalékkal növekedett. Ugyancsak növekedett a teherforgalom is. A teher-szállítást sulyban 14,7 százalékkal teljesítették. Ez részben a fűtőház dolgozóinak az érdeme, akik helyesen szervezték meg munkájukat, részben pedig a vasúti forgalmi osztályé, amely jól megrakott szerelvényeket állított vontatásba.

A forgalmi osztály hibája azonban, hogy a mozdonyok kihasználási mutatószáma nem emelkedett a lehetőségek színvonaláig, mivel nem állították be (egy-két eset kivételével) sulytöbblettel megrakott vagonokat, noha a mozdonyvezetők ismételték kérék.

Másik említésre méltó eredménye a fűtőházi dolgozóknak, hogy megfelelő megelőző karbantartással sikerült a mozdonyok üzemhibáit a januári átlaghoz viszonyítva 33 százalékkal csökkenteni, valamint a jengelyről való leemeléses javítások tervét 100 százalékosan teljesíteni. Ennek eredményeként a személy- és teher-szállítási forgalom átlaga emelkedett, s a fűtőház dolgozói 11,7 százalékkal teljesítették az előírt termelékenységét.

Sikeres munkát végeztek az önköltség csökkentése terén is. A termelékenység növelésével és a takarékos-sági mozgalom fejlesztésével sikerült az önköltséget 4,9 százalékkal csökkenteniük.

A fűtőház dolgozói 8,3 százalékos csökkentést értek el a tüzelőanyag-fogyasztása terén. Hasonlóan csökkent a kenőanyagok fogyasztása is. A mozdonyok kezelő személyzete észszerűen beosztotta munkáját a kenőanyagfogyasztást 9,7 százalékkal csökkentette. A takarékos-sági mozgalomban kiemelkedő eredményeket értek el Socaci Ilie, Roman Cornel, Preotescu Petru, Curtician Aurel, Szegedi István, Springfield József, Ilie Ioan és Teucean Ioan mozdonyvezetők a velük dolgozó fűtőházakkal együtt. Nem maradtak ki a takarékos-sági mozgalomból a műhelyek dolgozói sem, akik több mint 50.000 lej értékű

alkatrészt és egyéb anyagot takarítottak meg a hónap folyamán.

Akadnak olyan mozdonyvezetők is, akik anyagvesztéssel dolgoznak. Így Bacos Crăciun és Pina Vasile mozdonyvezetők, valamint Borz Mihai és Radu Gheorghe fűtők a múlt hónapban 41,5 tonna fűtőanyagvesztéssel dolgoztak. Ez a tény annak tulajdonítható, hogy az említett mozdonyvezetők nem szervezték meg kellően munkájukat, valamint annak, hogy kis rakomány-súlyú szerelvényeket kapnak vontatásra. Természetesen a fűtőház vezetőségének fel kell győelnie az ilyen esetekre, idejében kell intézkednie, hogy a jövőben megelőzhesse azokat. Meg kell teremtenie a lehetőséget arra, hogy a dolgozók gazdaságos munkát végezzenek.

A fűtőházban tapasztalható leg-súlyosabb hiba azonban az állandó munkaerőhiány. Egy-egy mozdonyon a szolgálatot teljesítő dolgozókat állandóan cserélik. A 230–263-as mozdonyon például a múlt hónapban 17 mozdonyvezető és 17 fűtő dolgozott, ami azt jelenti, hogy szinte naponta cseréltek őket. Más mozdonyokon 14, illetve 12 mozdonyvezető vagy fűtő váltotta egymást. Érthető, hogy az ilyen módszer nem járul hozzá az eredményes munkához, mert a mozdonyvezető vagy fűtő meg sem ismerheti a gépet, nemhogy a maximumig kihasználja.

A CFR fűtőházban elért eredmények azt mutatják, hogy a vezetőség, a pártbizottság és a szakszervezeti bizottság megfelelően irányította a munkát, kielégítően foglalkozott a szocialista verseny, a takarékos-sági mozgalom vezetésével. A helyes irányító munka a terv teljesítéséhez vezetett és a helyes gazdálkodásban nyilvánult meg. Az eredmények azonban nem szabad, hogy eltereljék az említett szervek figyelmét a mulasztásokról, hanem ellenkezőleg, megszüntetésükre kell, hogy ösztönözze őket. Mindenekelőtt véget kell vetni a munkaerőhiánynak, mert főleg ez akadályozza a termelékenység további növekedését, az önköltség állandó csökkentését.

T. M.

Fokozzák a gépesítést az aradtartományi géppállomások

Aradtartományi géppállomással az idén 140.000 hektáron végeznek el különböző gépi munkákat. A kollektív gazdaságok és a mezőgazdasági társulások földjein teljes egészében gépesítik a vetőantást, az ugarolást, a kultivátorozást, a tarlóhántást és a boronálást, ezenkívül gépesítik a gabonavetést 44 százalékat, a kapálást 28 százalékat, a burgonyaalítás 45 százalékat. Az előíránnyított terület 20 százalékaról kombájnnal, 70 százalé-

káról pedig kévektő-aratógéppel takarítják be a gabonát.

A tartományi gép- és traktorállomások számos S.4 típusú kombájnnal, a négyzetes vetéshez szükséges vetőgéppel, KDP, MTZ és DT. 54 típusú traktorral látták el. A tartományban meg két gép és traktorállomást létesítettek, az egyiket a lipparajoni Fibi-sen, a másikat pedig a nagyszentmiklósradi Varjoson. Mindkét GTA az ősszel kezd meg működését.

A népi demokratikus országok gazdasági fejlődésében, különösen pedig a nehézipar előrehaladásában nagy jelentősége van a Szovjet-unióval és egymással való széleskörű gazdasági kapcsolatoknak. A fejlett szovjet technika, a szovjet szakemberek nagy tudományos értékű technikai segítségét lehetővé tette a népi demokratikus országok dolgozói számára, hogy sikeresen védjék gazdasági függetlenségüket a kapitalista világgal szemben és megingathatatlanul haladjanak előre a szocialista iparosítás útján. A gazdasági együttműködés további kiszélesítése, a szocialista nemzetek közötti munkamegosztás előnyeinek kihasználása új lehetőségeket teremt a szocialista tábor gazdaságában a kölcsönös baráti együttműködés számára, a termelőerők fejlesztése érdekében.

Ma egységesebben és szilárdabban tömörülnek az európai népi demokratikus országok dolgozói a kommunista és munkáspártok körül, mint bármikor azelőtt. Szorosabb és megbonthatatlanabb a munkásoztlány és dolgozó parasztság szövetsége — a népi demokratikus rendszer alapja —, mint bármikor azelőtt. Erősebb és széltörhetetlenebb ezeknek az országoknak a Szovjetunióval, a népi Kínával és egymással való barátsága, mint bármikor azelőtt. Mindez megbízható garancia arra, hogy a népi demokráciák dolgozói ezután is újabb és újabb győzelmeket fognak aratni a szocializmus építésében.

A szocialista iparosítás útján

dolgozói, s az új társadalom érdekében.

A népi demokráciák kommunista és munkáspártjainak vezérvonala, amely a perspektívus népgazdasági tervekben fejeződik ki, a szocialista iparosítás véghéztelére, a hazai nehéziparnak, mint a szocializmus anyagi alapjának megteremtésére és fejlesztésére irányul.

Ezt a vonalat, amely megfelel a népi demokratikus országok érdekeinek, a város és falu minden öntudatos dolgozója aktívan támogatja. A szocialista iparosítás útján haladva a munkásokkal elérte azt, hogy 1954-ben ezeknek az országoknak az ipara több mint háromszor annyit termelt, mint a háború előtt. Ilyen fejlődési ütemet nem ismeri és nem is ismerhet egyetlen kapitalista ország sem.

A Szovjetunió testvéri segítségével a népi demokratikus országok dolgozói örökre leszámoltak régebbi ipari elmaradottságukkal. A háború előtt a pánsok Lengyelországa az ipari termelés méreteit tekintve az utolsók között volt Európában. Ma pedig a Lengyel Népköztársaság több ipari terméket gyárt, mint Olaszország, s az egy főre eső termelés tekintetében pedig már elérte Franciaországot. Ha a népi Csehszlovákiát vesszük figyelembe, megállapítjuk, hogy az egy főre eső acéltermelés és sok fontos termék gyártása tekintetében maga mögött hagyott olyan országokat, mint Franciaország és Nyugat-Németország.

Az európai népi demokratikus országok tízeves gazdasági fejlődésének fő eredménye az volt, hogy létrehozták a fejlett hazai nehézipart. Ennek következtében ezek az országok fejlett ipari országokká vagy ipari agrár államokká váltak, amelyek fejlett nyersanyag- és energetikai bázissal, valamint fejlett hazai gépiparral rendelkeznek. A népi ha-

talom ével alatt a népi demokratikus országokban a legfejlettebb technika alapján helyreállították az ipar régi ágait és sok új, gyorsan fejlődő iparágat hoztak létre. Ezeknek az iparágaknak nagy szerep jut a szocialista iparosítás gazdasági életének szocialista átforgatásában.

Lengyelországban például az új iparágak közé tartozik a hajóépítés, a traktor- és autóműgyártás, az újkeletű mezőgazdasági gép gyártása, a szerszámgyártás, a bányászati és kohászati felszerelések, nagykapacitású elektromos gépek gyártása, a golyóscsapágy-gyártás, a finommechanikai és optikai műszerek készítése, a rezkóhálózat, és számos vegyi és gyógyszerkészítmény gyártása.

A csehszlovák ipar szerkezetének lényeges megváltozása, vagyis a nehézipar viszonylagos súlyának jelentős emelkedése lehetővé tette, hogy megszűnjék a kapitalista világpiactól való függése. Gyorsan nő Csehszlovákia nehézipara, amely a baráti országoknak is segítséget nyújt iparuk fejlesztésében. A csehszlovák ipar érettségéről tanuskodik az a tény, hogy már gyártanak 12.000 tonnás kapacitású sajtológépet, elszárvatókat, kompresszorokat, speciális munkapadokat, hidrogén-hűtővel működő óriásgenerátorokat, stb.

Sok új nehézipari terméket gyártanak a Magyar Népköztársaság gyáraiban. Különösen a magyar szerszámgyártás fejlődése jelentős. Ennek az iparágaknak a termelése ösztönösen felülmutja a háború előtti színvonalat.

Románia ma már rendelkezik hazai villamosgép-, mezőgazdasági és szerszámgyártással, traktorgyártással. Az ország üzemelben olaj- és bányai ipari felszerelések és festékanyagokat készítenek. Saját gépgyártással, hajóépítéssel, elektromos

A „Pravda” közölte J. Gygynszkij alábbi gazdasági szemléjét, a népi demokráciák országok szocialista iparjának fejlődéséről.

Tíz éves a népi demokratikus rendszer, amely Közép- és Délkelet-Európa számos országában a második világháború győzelmes befejezése és a hitleri fasizmus szétverése következtében szilárdult meg.

E rövid történelmi időszak alatt ezeknek az országoknak a népei szétérték az évszázados bilincseket, felszabadultak az idegen uralom alól és nagy barátjuk, a Szovjetunió testvéri segítségével kimagasló sikereket értek el a gazdasági, politikai és kulturális élet minden területén. E — nemrég meg elmaradt — és eknymott — államoknak a tapasztalata megmutatják, milyen határtalan lehetőségek nyílnak azok előtt a népek előtt, amelyek határozottan és visszavonhatatlanul az új társadalmi rendszer építésének útjára lépnek.

A népi demokratikus rendszer legnagyobb történelmi érdeme, hogy a kapitalista termelési viszonyokat szocialista termelési viszonyokkal váltotta fel, s ezzel széles teret biztosított a termelőerők fejlődésének Közép- és Délkelet-Európában. Az új társadalmi rend egyáltalán kedvező feltételeket teremtett ezekben az országokban a nehézipar gyors fejlődése, s következtésképpen a népgazdaság minden ágának fejlődése számára, lehetővé tette védelmi képességük fokozását és a népjólét tervszerű emelését.

A régi, népellenes, burzsoá földesuri rendszer mellett Közép- és Délkelet-Európa országainak gazdasági élete egy helyben tapogásra és sorvadásra volt kárhoztatva. Az ipari bilincsebe verték az önmagukat túlélt kapitalista viszonyok. A mezőgazdaság fejlődését a feudális jobbagyi maradványok, a földtelenség, a paraszti tömegek túlsúlyos helyzete

nek végtelen nyomorusága gátolta. A gazdasági élet fejlődésének szörnyű fékje volt az idegen tőke befolyása.

Az imperialista ragadozók arra használták fel hatalmukat és befolyásukat, hogy Közép- és Délkelet-Európa országait megfosztják az önálló gazdasági fejlődés lehetőségétől, hogy saját országuk mezőgazdasági és nyersanyag-szállító gyarmatává tegyék őket.

Nem véletlen, hogy nem is olyan régen olyan országokban, mint Románia, Bulgária és különösen Albánia, a modern nehézipar lényegében csak csóráiban volt meg. Lengyelországban és Magyarországon nem volt meg a nehézipar szilárd alapja — a fejlett gépipar. Ezen országok nehéziparának többi ágaiiban a meglévő üzemek rendszerint nyomoruságosan tengődtek, mert nem tudták felvenni a versenyt más, fejlettebb országok iparával. Ami Csehszlovákiát illeti, annak ellenére, hogy itt az ipar viszonylag magas fejlettségi fokot ért el, gazdaságának torz struktúrája miatt nagymértékben függött a külső piacoktól.

Az új társadalmi rend győzelem megváltotta Lengyelországot, Csehszlovákiát, Magyarországot, Romániát, Bulgáriát és Albánia gazdasági fejlődésének egész menetét. A nehézipar, a szállítás, a bankok, a külkereskedelem közulajdonba vételével véget ért a hazai és idegen kapitalisták gazdasági uralma.

A népi demokratikus országok gazdasági életében megjelent a szocialista szektor és ennek megfelelően érvényre jutottak a szocializmus gazdasági törvényei. Ezekre az objektív törvényekre támaszkodva szervezik a népi demokráciák államok kommunista és munkáspártjai és a népi hatalom a tervezési szocialista bővített újjatépés útján a város és falu

